

PRIMERJALNA (BENCHMARK) ANALIZA

Metodologija in namen priprave primerjalne analize

Primerjalna analiza je v najširšem pomenu besede **proces** stalnega spremljanja in **z gledovanja po najboljših svetovnih primerih** v okviru določenega področja z namenom stalnega izboljševanja lastne učinkovitosti in ponudbe ter dolgoročnega doseganja konkurenčnih prednosti. Govorimo o metodi, ki je danes osnova za dvigovanje konkurenčne sposobnosti določene destinacije (če govorimo o turizmu na ravni destinacij) in **je orodje**, ki lahko posamezno destinacijo **oboroži z idejami, metodami, pristopi in kakovostnimi informacijami**. Je tudi postopek primerjanja obstoječih in bodočih storitev, danosti ali organiziranosti določene destinacije z enakimi ali podobnimi storitvami oziroma danostimi in sistemom organizacije destinacije, ki se smatra kot model odličnosti v isti panogi. Metoda običajno vključuje uporabo določenih primerjalnih števil.

Namen naših dveh analiz bo ugotoviti primerljive in konkurenčne prednosti tuje in domače primerljive turistične destinacije v razmerju do destinacije oz. turističnega območja, ki bo nastalo na področju občine Miren-Kostanjevica. Poskušali bomo torej ugotoviti, kje ima destinacija vrzeli do najboljših, da lahko s pomočjo učenja od le-teh izboljšamo lastno organiziranost in ponudbo. Ta metoda se je večkrat izkazala za zelo učinkovito metodo, ker nakaže pot do izboljšav na različnih področjih. Ugotovljene razkorake med domačo in tujo destinacijo pa bo potrebno ustrezno predebatirati in napovedati gibanje v prihodnosti. Na tej osnovi si moramo postaviti cilje ter v akcijskem načrtu opredeliti aktivnosti, s katerimi jih bomo dosegli. S tem pa se delo šele začne, saj **je potrebno začrtane aktivnosti spraviti v življenje**. Spremembo obstoječih praks pa lahko zagotovimo le z nadzorovanim in vodenim izvajanjem začrtanih aktivnosti; sprotnim spremljanjem, kritičnim ocenjevanjem uresničevanja aktivnosti ter merjenjem rezultatov.

1. DESTINACIJA - VULKANSKA DEŽELA

Štajerska Vulkanska dežela se nahaja na področju Vzhodne Štajerske v Avstriji. Njena največja naravna znamenitost so ostanki 20 ugaslih vulkanov, ki so nastali kot posledica tektonskega delovanja. Ob njih se nahaja tudi 26 vrelcev termalne, mineralne ali zdravilne vode. Zelo bogati sta tudi flora in favna, saj je v deželi preko 3200 različnih rastlinskih in 5200 živalskih vrst, od tega večje število zaščiteneh. V deželi je precej razvito tudi zeliščarstvo.

Dežela se je s preišljeno politiko razvoja v zadnjih letih razvila v prepoznavno turistično regijo. Turistična ponudba je raznolika-gostom se predstavlja kot dežela dobrega počutja z neokrnjeno naravo, izbrano kulinariko in bogato tradicijo. Turistična ponudba obsega prenočitvene

zmogljivosti, gostinsko ponudbo, ogled zgodovinsko-kulturnih znamenitosti, wellness programe (termalni kompleksi), pohodne in kolesarske poti, ponudba športa in rekreacije, prireditve.

Kronološki razvoj Vulkanske dežele

Kot je bilo že omenjeno na začetku poglavja je to področje opravilo velik preskok v razvitosti in ponudbi najrazličnejših storitev. Tak preskok terja določen načrt in napor, ki so ga v Vulkanski deželi opravili z odliko, saj je bila dežela v letu 1994 opredeljena kot najmanj razvito in brezperspektivno področje v Avstriji, a danes temu ni več tako.

- Leta 1994 so na pobudo lokalne iniciative 14. županov iz okrožja Feldbach ustanovili lokalno akcijsko skupino (LAS) v okviru programa za pospeševanje razvoja podeželja (Leader +), ki se je poimenovala v »Razvojno društvo okrožja Feldbach«. Skupina je bila ustanovljena z namenom povezave mestnega območja okrožja Feldbach s podeželjem. Ta skupina je pripravila številne projektne ideje ter pridobila številna zagonska sredstva v okviru razpisov programa Leader + (Program Leader + je eden izmed 4 iniciativ EU v okviru strukturnih skladov, ki je namenjen razvoju podeželja upoštevajoč dolgoročne potencialne posamezne regije).
- Leta 1997 so odprli »Regionalno hišo okrožja Feldbach« kot center za razvoj regije ter stično točko za pripravo razvoja okrožja Feldbach (podobno razvojni agenciji). Sprva so veliko vlagali v organizacijo raznovrstnih izobraževanj ter v pomoč zasebnim pobudam domačinov. V »Regionalni hiši okrožja Feldbach« so zaposlili profesionalne in visoko kakovostne projektne managerje.
- Leta 2000 so ustanovili »Društvo za pospeševanje štajerske Vulkanske dežele«. Za ta korak so se odločili zaradi celostnega pristopa k izgradnji in pospeševanju razvoja dežele. Celosten razvoj regije je na podlagi uspešnega delovanja »Regionalne hiše kot informacijske stične točke in organizatorja izobraževalnih tečajev, ki so bili zelo dobro sprejeti in obiskani s strani lokalnih ljudi, ter številnih razvojnih projektov, ki so nastali v okviru društva.
- V društvu so si postavili 8 razvojnih ciljev, ki naj bi jih dosegli do leta 2006. Posamezne cilje so že dosegli (Naj kulinarična regija Avstrije) ter si postavili že nove, ki naj bi jih dosegli v naslednjih letih. Regionalna hiša pa ohranja vlogo centra za razvoj kompetenc in pomoči prebivalstvu za pobude in razvoj posameznih projektov.

Kolesarske poti so povezane v sistem kolesarskih poti Štajerske. Samo v okolici Radkersburga je speljanih več kot 2000 km poti, hkrati je to mesto začetna točka dveh zelo priljubljenih poti: Pot ob Muri in Pot po termalni deželi.

Pohodne poti s skupnim imenom "Po sledih vulkanov" so speljane po gričevnati pokrajini, ki je nastala zaradi vulkanskega delovanja. Speljanih je več različnih tematskih poti, ki nam poleg hoje ponujajo ogled naravnih in turističnih znamenitosti, hkrati pa je ob njih tudi gostinska ponudba (gostilne, okrepčevalnice). Zanimiv primer tematske pohodne poti je "Pot petih elementov", ki je izdelana po pravilih Feng-šuja (elementi zemlja, kovina, voda, les in ogenj).

V deželi je **veliko gostinskih ponudnikov**, večinoma so to okrepčevalnice (domače jedi in pijača), gostilne in restavracije. Pomembno vlogo imajo tudi vinske kleti, ki ob odličnem vinu ponujajo tudi hrano in ogled kleti. Gostinska ponudba je zelo pestra, pretežno tradicionalna, veliko jedi ima značilna imena (Zavitek vulkanske dežele, Vulkanski narezek, Mešani vulkanski krožnik, Vulkanska klobasa s hrenom in podobno). Od pijače prevladujejo domače pridelani sokovi, mošt, vino, domače sadno žganje. Kulinarika ima veliko vlogo v turistični ponudbi regije. Namenjena je tako prehrani gostov kot tudi prodaji izdelkov (bučno olje, sokovi, mošt, sadni kis, sadno žganje, mesnine, sir in mlečni izdelki...). Posamezni gostinski obrati ter vinske kleti prirejajo tudi kulinarčne dneve, ki so namenjeni tako uživanju v hrani in pijači kot izobraževanju. Nekatere vasi so vključene tudi v sistem vinskih cest.

Na ravni **prenočitvenih kapacitet** prevladujejo manjši družinski obrati-penzioni, sobe, počitniške hiše in apartmaji ter gostilne s prenočišči. Večina nudi poleg prenočišča tudi zajtrk ali polpenzion. Kvaliteta storitev je dokaj visoka, cena pa zmerna. Zanimiv način preživljanja počitnic so "Počitnice na kmetiji". Storitve ponujajo turistične kmetije, ki imajo zgledno urejeno turistično infrastrukturo (športne površine, možnost kopanja in podobno). V deželi je tudi nekaj hotelov; večinoma se nahajajo v večjih krajih oz. ob termah. Vulkanska dežela je članica združenja "Štajerska termalna dežela" (7 krajev). Ponudba je zelo pestra, velik poudarek je na wellness programih (masaže, savne...). Omeniti moramo tudi območje Radkersburger Teich und Huegelland, kjer je več naravnih jezerc, ki služijo kot naravna kopališča, možen je tudi ribolov.

Dežela ima razmeroma pestro ponudbo **turističnih znamenitosti**, ki pa so bile v veliki meri urejene šele z razmahom organiziranega pristopa do razvoja turizma, ki ga tukaj beležijo v zadnjih 10. letih. Ogledamo si lahko gradove, župnijske cerkve, ostanke vulkanskega delovanja, arheološke izkopanine, lokalne znamenitosti (planetarij, rozarij, park bonsajev, časovni stroj, Mlin na Muri, čebelji vrt, galerije, vinoteke in vinske kleti, razgledni stolpi). Zanimiv predmet ponudbe so tudi muzeji, ki jih je 28, so javni ali zasebni, nekateri zelo majhni. Večino zbirk so uredili tamkajšnji prebivalci (Muzej gradnje mostov, Muzej vinogradništva, Muzej starih traktorjev, Živi muzej v mlinu,...). Med mladimi je zelo priljubljen "Styrassic Park", kjer se lahko sprehodimo med

skulpturami dinosavrov. Ponujajo mladinske tabore, izobraževanja in zanimive družinske počitnice s prenočitvijo v hotelu na drevesih.

Posebno poglavje turistične ponudbe so tudi **prireditve**, ki vključujejo razne festivale (večdnevne), koncerte, družabne večere za različne ciljne skupine, vaške praznike, praznovanje cerkvenih praznikov, prikaz vaških običajev, gledališke predstave, razstave, umetniški tabori, kulinarični dnevi, predavanja, zabavne prireditve... Odvijajo se čez vse leto in v različnih krajih.

Vulkansko deželo obišče vsako leto **veliko turistov**. Okrožji Feldbach in Radkersburg (predstavljata približno 90% celotnega ozemlja) je v letu 2004 obiskalo skoraj 200.000 turistov, ki so ustvarili skupno več kot 850.000 nočitev. V obdobju 10 let (1994-2004) se je število obiskovalcev povečalo za približno 60%, skupno število nočitev pa za približno 30%.

Logotip:

Ponudnik se je pozicioniral kot »Kulinarična regija« s povdarkom na kulinaričnih doživetjih ter izkušnjo pristnega domačega okolja.

Spletna stran:

Obiskovalca spletne strani najprej navduši kakovost izdelave spletne strani in brezhibno delovanje vseh povezav in podmenijev. Spletna stran je izredno bogata z raznovrstnimi informacijami in jasnim konceptom tematske razvojne usmeritve. Obiskovalec dobi jasen občutek, da stoji za spletno stranjo močna organizacija podkrepljena z znanjem in jasno vizijo. Vizija in načrt razvoja »Vulkanske dežele« sta precej inovativna, kar nam sporoča tudi grafična podoba strani, ki je izdelana v odtenkih oranžne barve.

Poleg tega lahko na spletni strani najdemo zelo zanimivo povezavo do spletne strani »VulkanoMarkt« (**Vulkanska tržnica**), kjer je predstavljena možnost nakupa najrazličnejših lokalnih izdelkov različnih proizvajalcev (od pekarskih izdelkov, darilnih spominkov, čokolad, raznovrstnih sokov in alkoholnih pijač, zeliščnih sredstev za telo, specialitet iz buč, bučna olja, mesnine, omake, med, marmelado, itd.) zbranih večinoma pod **enotno blagovno znamko**

»**Vulkano**«. Cene teh izdelkov so okrog 15% višje od tržnih cen primerljivih izdelkov zaradi višje kakovosti izdelkov ter marketinških vložkov v imidž blagovne znamke »Vulcano«.

Mreža »Eurovillages«

Mnogo turističnih kmetij v vulkanski deželi je vključenih v mednarodno mrežo »Eurovillages«, ki je bila ustanovljena leta 1999 in je začela operativno delovati leta 2001 na podlagi skupne brošure, plakata, spletne strani ter predstavitve v okviru Milanskega, Rimskega in Düsseldorfskega turističnega sejma.

Ciljne skupine turističnih kmetij v sklopu mreže »Eurovillages« so predvsem pari in družine, ki spadajo v višji srednji sloj in ki si želijo določene zasebnosti v času počitnikovanja. Ponudba je usklajena in upošteva vse bolj naraščajoči delež eko-turizma v okviru celotne turistične ponudbe.

Turistični ponudniki v sklopu »Eurovillages« pa so lastniki tradicionalnih hiš ali kmetij, ki se nahajajo v atraktivnem okolju. V okviru določene regije, pa so določeni standardi in elementi tradicionalne arhitekture, ki jih morajo nastanitvene kapacitete vključenih ponudnikov izpolnjevati. V »Vulkanski deželi« prejme ponudnik določena nepovratna sredstva in finančne ugodnosti, v kolikor se ta želi vključiti v mrežo »Eurovillages« in urediti nastanitvene kapacitete po točno določenih standardih. Kvalitativni standardi se določijo za vsako regijo posebej, obsegajo pa:

- restavratorske dejavnosti
- nastanitev in opremo
- obseg informacij za goste o regiji
- kvaliteta storitev

Trenutno še niso povezani z nobenim organizatorjem potovanj zaradi premajhnega števila ponudnikov v mreži v posamezni regiji ter zaradi pomanjkanja novih regij, ki bi ponujale preživljanje počitnic v njihovih tradicionalnih hišah oz. kmetijah. Zadali so si cilj, da bi povečali število regij znotraj mreže na 8-9 ter približno 40 ponudnikov na vsako regijo.

Mreža »Eurovillages« je nastala kot projekt v sklopu programa Leader +, od koder so pridobili 75% sredstev.

Zaključek:

Dežela se je s preišljeno politiko razvoja v zadnjih letih razvila v prepoznavno turistično regijo. Turistična ponudba je raznolika-gostom se predstavlja kot dežela dobrega počutja z neokrnjeno naravo, izbrano kulinariko in bogato tradicijo. Turistična ponudba obsega prenočitvene zmogljivosti, gostinsko ponudbo, ogled zgodovinsko-kulturnih znamenitosti, wellness programe (termalni kompleksi), pohodne in kolesarske poti, ponudba športa in rekreacije, prireditve. Najpomembnejši dosežek "Vulkanske dežele" pa je nedvomno uvedba enotne in inovativne blagovne znamke "Vulkano", kateri sledi in se pridružuje vse več ponudnikov izdelkov in storitev, kajti spoznali so prednosti tovrstnega pristopa ter predvsem videli uspešnost ljudi, ki so v konzorcij ze vstopili.

2. PONUDBA ZGODOVINSKE DEDIŠČINE 1. SVETOVNE VOJNE V FRANCJI

Zaradi načrtovanega razvoja ponudbe zgodovinske dediščine 1. svetovne vojne na Krasu smo preverili kje in kako izkoriščajo zgodovinsko dediščino 1. svetovne vojne v Franciji, saj so na francoskih tleh potekali najhujši boji 1. svetovne vojne, še posebej v bližini Verduna in ob reki Sommi, kjer danes v kombinaciji z drugo ponudbo zelo uspešno izkoriščajo v turistične namene.

Izbrali smo primer pokrajine **L'Aisne** in muzeja »**Caverne du Dragon**«. Pokrajina se promovira s sloganom: **L'Aisne –Vaš skriti vrt.**

Leta 1999 so v bližini mesteca Laon v pokrajini L'Aisne odprli muzej v jami, kjer lahko obiskovalci spoznajo, kako se je odvijalo vsakodnevno kruto življenje vojakov na fronti. S pomočjo sodobne animacijske tehnike, predmetov, arhivskih slik, video posnetkov in zvoka so v jami »Caverne du Dragon« postavili najpomembnejšo zgodovinsko in izobraževalno predstavitev 1. svetovne vojne.

Več: http://www.evasion-aisne.com/visites_virtuelles/uk/caverne_dragon.php

Zelo zanimiv je pregled dodatne ponudbe in raznih informacij, ki jih ponujajo na spletni strani:

1. Predstavitev naravnih znamenitosti okoliške pokrajine
2. Zemljevid kulturnih znamenitosti v pokrajini
3. Ponudba že pripravljenih vikend izletov
4. Ponudba pohodniških in kolesarskih poti (zemljevid, opisi poti)
5. Športne aktivnosti (ribolov, kanu, odbojka na mivki, golf)
6. Predstavitvena brošura pokrajine L'Aisne
7. Nastanitve in možnosti kulinaričnih doživetij
8. Natančen zemljevid dostopa in razdalje od večjih mest

Kot primer izletov **Lokalna turistična pisarna** ponuja naslednje organizirane enodnevne izlete:

Družinski izleti:

- Voden poldnevni izlet na »bojno polje«, kjer si lahko turisti s pomočjo vodiča ogledajo in izvejo vse informacije o zgodovini največje bitke v 1. svetovni vojni.(ogled jarkov in muzeja, skupaj cena 25 € - 50 €).
- Enodnevni izlet obsega ogled podzemnih rogov v bližnji vasi ter kosilo v dopoldanskem času ter ogled bojišča in muzeja v popoldanskem času (cena: 55€ dalje).

Skupinski izleti:

- enodnevni voden ogled vasi in bojišča v malem vlakcu: odkrivanje in predstavitev življenja vojakov v jarkih (cena 38€ vključno s kosilom).
- Obisk podzemnega mesta zgrajenega iz 7km tunelov, kjer je zivel več kot 10.000 ljudi. V podzemnih rovih si lahko obiskovalec ogleda rekonstruirane virtualne prizore življenja vojakov.
- Obisk vojnega polja pri Verdunu, obisk trdnjave (Vaux or Douaumont), kostnice ter jarkov. Po večerji sledi ogled zvočnega in svetlobnega šova.

Šolski izleti:

- Program vsebuje kombinacijo obiska muzeja ter bojišč na odprtem polju in strelskih jarkov. Veliko obiskov šolskih skupin beležijo iz Anglije, ker je v teh krajih umrlo veliko število angleških vojakov.

V okviru **turistične pisarne v Verdunu** so organizirani naslednji izleti:

Enodnevni izleti:

- Kulinarični izlet: Spomini in tradicija v deželi Argoggne
- Narava in šport: Obisk naravnih znamenitosti s kolesom

Dvodnevni izleti:

- 2-dnevni ribolov v bližnjem jezeru
- Romantični pobeg: Obisk tipičnih vasic, pokušnja tipičnih vin, pokušnja tipične lokalne hrane, obisk muzeja v Verdunu ter podzemnega mesta.
- Pohodništvo in kolesarjenje

Tri in pet dnevni izleti:

- Kombinacija kulinarike, zgodovinskih ogledov bojišč in muzeja ter tipičnih vasic in naravnih znamenitosti.

Ponudba britanske turistične agencije »**Kingshead Adventures**»

Kot primer inovativne ponudbe oz. trženja zgodovinske dediščine 1. svetovne vojne navajamo primer britanske turistične agencije "Kingshead Adventures". Posebnost agencije temelji na ponudbi ogledov bojišč 1. svetovne vojne na meji med Francijo in Nemčijo ter Francijo in Belgijo. Ti ogledi ponujajo posameznikom možnost, da odkrijejo natančno mesto, kjer je padel ali živel posamezen vojak oz. vojaška enota v času vojaških spopadov. To omogoča natančen popis lokacije padlih na tej fronti ter dejstvo, da je bilo območje fronte razdeljeno na način, kjer so vojaki držav sodelujočih na fronti (npr. Kanada, Avstralija, ZDA, Nova Zelandija, itd.) branili točno določen teritorij oz. del fronte.

Agencija ponuja organizirane ogledne bojišč imenovanih po območju določenega nacionalnega kontingenta (npr. "Kanadska tura", "Novozelandska tura", "Ameriška tura", itd.), kjer lahko vodja odprave natančno pokaže mesto smrti določenega vojaka ali območja, kjer je delovala določena vojaška enota posamezne države. Velik del turistov je ravno potomcev padlih vojakov ali vojakov, ki so se na tem območju bojevali in so vojno vihro srečno preživeli. Ogledi potekajo večinoma s pomočjo najema terenskih vozil, kar še dodatno povečuje atraktivnost in pristnost ponudbe.

3. DOMAČA PRIMERJALNA TURISTIČNA DESTINACIJA – OBČINA KOBARID S KOBARIŠKIM MUZEJEM

Kot domača primerjalna turistična destinacija je bila izbrana Občina Kobarid, saj predstavlja Kobariški muzej osrednjo turistično znamenitost občine okrog katere so na smiseln in zanimiv način vključene tudi ostale znamenitosti območja. Poleg izjemnih naravnih danosti občine, slovi Kobarid kot eden izmed mejnikov vojne vihre iz časa 1. svetovne vojne. Na slavi tako imenovanega »Čudeža pri Kobaridu« oz. »Poloma pri Kobaridu« kakor ga poimenujejo v Italiji, gradi občina svojo prepoznavnost. Ustanovitev Kobariškega muzeja leta 1990 z namenom, da predstavi bogato zgodovino Kobarida in predvsem dogajanja na Soški fronti od maja leta 1915 do novembra 1917, je za kraj nedvomno pomenila veliko prelomnico pri načrtovanju razvoja turizma in sami obiskanosti kraja. Po svoji usmeritvi spada med zgodovinske muzeje z vojno tematiko in s protivojnim sporočilom. Z jasnim zavedanjem o pomembnosti zgodovinske dediščine kraja in trdim delom so ustvarili muzej, ki slovi kot eden najboljših evropskih muzejev. Zelo dobra organiziranost, pestra ponudba ter sloves se kaže tudi v številu obiskovalcev, saj je u okrog 60.000 obiskovalci na letni ravni, eden izmed najbolj obiskanih muzejev v Sloveniji. Seveda pa je privlačnost posamezne destinacije odvisna tudi od raznolikosti in povezanosti komplementarne ponudbe

Splošna predstavitev Občine Kobarid ter Kobariškega muzeja

Občina Kobarid leži na severozahodnem delu Slovenije v Posočju na stičišču alpskega in predalpskega sveta. Zahodna meja občine je tudi državna meja Slovenije z Italijo. Občina Kobarid meri 193 kvadratnih kilometrov in šteje okrog 4650 prebivalcev, ki živijo v 33 naseljih, organiziranih v 10 krajevnih skupnosti. Rastlinstvo območja je večinoma značilno alpsko, vendar se zaradi bližine morja prepleta s predstavniki sosednjih flornih območij. Po bogati flori in redkih vrstah so znana travišča na Stolu, pobočja Krna in Matajurja ter Rdečega roba. Podobne ugotovitve kot za rastlinstvo veljajo tudi za živalski svet. Veliko je endemičnih vrst, med vretenčarji je posebno znana soška postrv, pa tudi veliki petelin, ruševca in planinski orek.

Posebnost občine je še reka Soča, kot ena izmed najlepših evropskih rek, ki je zelo priljubljena med ribiči, občudovalci narave in ljubitelji veslanja na divjih vodah. Soča sodi v sam vrh evropske naravne dediščine in je ena najlepših alpskih rek. Prav pri Kobaridu se izvije iz divje soteske in se potem ob čudovitih belih prodiščih umirja in umirjeno teče naprej.

Kobariški muzej govori o dogajanjih med 1. svetovno vojno na soški fronti. Prikazuje dve leti in pol statičnega vojskovanja, posebej natančno pa 12. soško bitko, znano kot preboj pri Kobaridu. Gre za eno največjih bitk v gorati pokrajini v vsej človeški zgodovini. Ekspoziti, veliki reliefi okoliškega hribovja, bogato fotografsko gradivo in multivizijska projekcija tankočutno pripovedujejo zgodbo težkih in krvavih dni ob Soči. Na opisane dogodke se vežejo doživetja in spomini slavnih osebnosti, med katerimi izstopajo Erwin Rommel ter Ernest Hemingway. Kobariški muzej je prejel tudi najvišje državno priznanje, bil je nominiran za najboljši evropski muzej ter prejel muzejsko nagrado Sveta Evrope za leto 1993.

Kobariški muzej postreže vsako leto z novo tematsko razstavo, kjer ponujajo možnost narodom, ki so se bojevali v teh krajih, da predstavijo njihovo videnje vojnih dogodkov v času bojev na Soški fronti. V načrtih imajo tudi prenovno stalne razstave ter novo multivizijsko projekcijo s povsem novim scenarijem.

Poleg bogate muzejske zbirke v sklopu Kobariškega muzeja, ponujajo tudi razne pohodniške ture ter pot po Kobariški zgodovinski poti, ki sta jo Turistično društvo Kobarid in Kobariški muzej urejala dobrih 5 let ta pa povezuje pomembne zgodovinske točke in naravne lepote v okolici Kobarida ter dopolnjuje muzejsko ponudbo in pripoved. Dolžina poti je okrog 5 km, potreben čas za ogled pa je od 3h –5h. V okviru poti si obiskovalci lahko ogledajo rimsko naselbino na Gradiču, italijansko kostnico, Tonocov grad, italijansko obrambno črto, sotesko reke Soče, Napoleonov most in slapove potoka Kozjak. Obiskovalci pa lahko poskusijo tudi s zahtevnejšimi turami, a zato nič manj

zanimivimi, ki so speljane po številnih vojaških cestah mimo številnih bunkerjev, kavern in strelskih jarkov:

- Tura št.1; Krn –Batognica: to je zelo zahtevna pohodniška tura, ki traja nekje od 7-8 ur. Sam vrh Krna je utrjen s strelskimi jarki in topovskimi kavernami , Batognica pa je bila prizorišče najsrdejših spopadov na visokogorskem krasu. Cena: 22 € na osebo za skupino od 5-8 oseb.
- Tura št. 2; Grebenka: zahtevna tura, 6-7 ur. Ogled italijanske armadne linije, raznih kavern, ostanki zgrajenih obeležij, opuščena pokopališča, spomeniki, itd. Cena: 22€ na oseba za skupino 5-8 oseb.
- Tura št. 3; Rommlova pot: je srednje zahtevna, 5-6 ur. Obiskovalci si lahko ogledajo načine utrjevanja strelskih jarkov, ki jih je uporabljala italijanska armada. Cena: 18€7 na osebo za skupino od 5 –12 oseb.
- Tura št. 4; Mrzli vrh: nezahtevna tura, cca. 4h. Vrh predstavlja izhodišče nekdanjega bojišča, kjer so avstro-ogrske armade vklesale v živo skale številne kaverne, ki se vijejo čez celoten predel do avstrijske obrambne linije. Cena: 5 € na osebo za min. 5 oseb.

Organiziranost na nivoju destinacije

Na področju občine Kobarid deluje lokalna turistična organizacija imenovana LTO Sotočje, ki je bila ustanovljena s strani občin Kobarid in Tolmin, kar je glede na obseg ponudbe in omejenih resursov tudi smiselno.

Na spletni strani LTO Sotočja so ponudba in znamenitosti občine predstavljeni dokaj pregledno z vsemi potrebnimi kontaktnimi informacijami ter velikim številom slik. Spletna stran je morda oblikovno že razmeroma zastarela vendar je vsebinsko precej izčrpna, saj lahko obiskovalec pridobi vse ključne informacije:

- O dostopu
- Lista turističnih ponudnikov z vsemi kontaktnimi informacijami ter foto galerijo
- Rezervacijski sistem
- Razpoložljive aktivnosti ter znamenitosti, ki jih območje ponuja
- Ažurirani aktualni dogodki
- Koledar prireditev

- Forum
- Zelo koristne informacije v obliki povezav

Spletno stran poleg lepo vidnega slogana »Dežela žive vode« odlikuje tudi večjezičnost, saj so vse informacije dostopne tudi v nemškem, italijanskem in angleškem jeziku.

Logotip in slogan:

Dežela žive vode

Območje se pozicionira kot ponudnik rekreativnih poletnih doživetij v bogatem okolju, kjer naravne vode in ugodna klima nudita sprostitvev in zabavo.

Pregled ponudbe:

Ponudba	Kakovost ponudbe	Nastanitvene možnosti	Ponudba aktivnosti
Iz ponudbe je razvidno, da je usmerjena skoraj v celoti na poletno ponudbo. Osredotoča se na organizacijo izletov, adrenalinskih aktivnosti na divjih vodah ter pohodništvo. Pomemben del ponudbe predstavljajo kulinarične specialitete kot so avtohtoni sir Tolmenc, soška postrv, itd. Sicer pa goste skozi vse leto privablja Kobariški muzej ter novozgrajena igralnica Aurora.	Kakovost ponudbe sega v povprečju v srednji razred, tako po nastanitvenih možnostih kot tudi ponudbi samih produktov. Naravne in kulturne danosti so še vedno premalo integrirane	Hoteli (1x4*, 1x3*) Penzioni (4x) Planinske koče (3x) Turistične kmetije (3x) Kampi (3x) Zasebne sobe (6x)	Izlet Rafting Soteskanje Ribolov Kolesarjenje Pohodništvo Izleti Igralništvo